

“ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘДЛЕТ МИНИСТРЛІГІНІҢ ТҮРКІСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ ӘДЛЕТ ДЕПАРТАМЕНТІ” РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ

2023 ж. «09» 10 ЗАҢДЫ
ТҮЛГАҒА МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЙТА
ТИРКЕУ ЖУРГІЗЛДІ
Бизнес-сайкестендіру немірі
011240003253
Tirkay № 2006-1959-КМК

Түркістан облысы әкімдігінің
2023 жылғы
саудауысымен бекітілген
көсемшаш

Түркістан облысының білім басқармасының Келес ауданының білім болімінің №61
Абай атындағы жалпы білім беретін мектеп» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің
ЖАРҒЫСЫ

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Түркістан облысының білім басқармасының Келес ауданының білім болімінің №61 Абай атындағы жалпы білім беретін мектеп» коммуналдық мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі – мемлекеттік мекеме) білім функцияларын жүзеге асыру үшін мекеме ұйымдық құқықтық нысанында құрылған, заңды тұлға мәртебесіне ие коммерциялық емес мекеме болып табылады.

2. Мемлекеттік мекеменің құрылтайшысы Түркістан облысы әкімдігі болып табылады (бұдан әрі - Құрылтайшы).

3. Тиісті саланың үәкілді органы, сондай-ақ оған байланысты мемлекеттік мекеменің мүлкіне қатысты құқық субъектісінің функцияларын жүзеге асыратын оған Түркістан облысының білім басқармасының Келес ауданының білім болімі (әрі қарай – Үәкілді орган) болып табылады.

4. Мемлекеттік мекеменің атауы: Түркістан облысының білім басқармасының Келес ауданының білім болімінің №61 Абай атындағы жалпы білім беретін мектеп» коммуналдық мемлекеттік мекемесі

5. Мемлекеттік мекеменің тұрган жері: индекс 160921, Қазақстан Республикасы, Түркістан облысы, Келес ауданы, Жамбыл ауылдық округі, Бекбота ауылы, Ж.Жабаев көшесі №102

2-тарау. Мемлекеттік мекеменің заңдық мәртебесі

6. Мемлекеттік мекеменің Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес дербес тенгерімі, банкте шоттары, бланкілері, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтаңбасы бейнеленген және мемлекеттік мекеменің атауы жазылған мөрі болады.

7. Мемлекеттік мекеме басқа заңды тұлғаны құра алмайды, сондай-ақ оның құрылтайшысы (катысушысы) бола алмайды, Қазақстан Республикасы заңнамасында көзделген жағдайларды қоспағанда.

8. Мемлекеттік мекеме өзінің міндеттемелері бойынша өзінің кепілдігіндегі ақшамен жауап береді. Мемлекеттік мекемеде акша жеткілікіз болған кезде оның міндеттемелері бойынша Қазақстан Республикасы немесе облыстық бюджет каражатымен субсидиарлық жауапты болады.

9. Мемлекеттік мекеменің азаматтық-құқықтық мәмілелері, олардың Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің аумактық қазынашылық болімшелерінде міндетті тіркелгеннен кейін, күшіне енеді.

3-тарау. Мемлекеттік мекеме қызметінің мәні мен мақсаттары

10. Мемлекеттік мекеме қызметінің мәні: ұлттық және жалпы адамзаттық құндылықтар, ғылым мен практика жетістіктері негізінде жеке тұлғаны қалыптастыруға, дамытуға және кәсіптік шындауға бағытталған сапалы білім алу үшін қажетті жағдайлар жасау.

11. Мемлекеттік мекеме қызметінің мақсаты: тұлғаны қалыптастыруға және дамытуға бағытталған үлгілік оку бағдарламаларын менгеру арқылы білім алушылардың

ТҮРКІСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ
ӘДЛЕТ ДЕПАРТАМЕНТІ
ТЕРКЕУ РІЗІДІ

функционалдық сауаттылығын дамытуға жағдайлар жасау; олардың шығармашылық, рухани және дене бітімі мүмкіндіктерін дамыту, адамгершілік пен салауатты өмір салтының берік негіздерін қалыптастыру; азаматтылық пән патриотизмге, өз Отаны – Қазақстан Республикасына сүйіспеншілікке, мемлекеттік рәміздерді және казак тілін құрметтеуге, халық дәстүрлерін қадірлеуге, Конституцияға карсы және қоғамға карсы кез келген көріністерге тәзбеуге.

12. Мемлекеттік мекеме мақсатқа қол жеткізу үшін мынадай қызмет түрлерін жүзеге асырады:

- 1) ішкі тәртіп ережелерін әзірлеу және бекіту;
- 2) жұмыс оку жоспарлары мен жұмыс оку бағдарламаларын әзірлеу және бекіту;
- 3) қысқартылған оқыту мерзімімен білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бекіту;
- 4) ата-аналарды және өзге де занды өкілдерді, білім алушылар мен тәрбиленушілерді жыл сайын ағымдағы оку жылышын сонына дейін:

алдағы оку жылышында пайдалануға ұсынылатын оқулықтар мен оку-әдістемелік кешендерінің және басқа да қосымша әдебиеттердің, оның ішінде электрондық жеткізгіштерінің тізбесі туралы;

- 5) білім беру бағдарламаларын бейімдеу және іске асыру;

6) ұлттық бірыңғай тестілеуді қоспағанда, білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бакылауды жүргізу, оларды аралық және корытынды аттестаттаудан өткізу;

7) өз қаржы қаражаттары шектерінде қызметкерлерге Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен лауазымдық айлықақылар (ставкалар), қосымша ақылар, үстеме ақылар және өзге де ынталандыратын төлемдер белгілеу;

8) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен кадрлардың біліктілігін арттыруды және оларды кайта даярлауды қамтамасыз ету;

9) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен педагогтердің міндетті мерзімдік медициналық қарап-тексеруден отуін қамтамасыз ету;

10) мемлекеттік мекемені материалдық-техникалық қамтамасыз ету, жарактандыру мен жабдықтау;

11) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен ақылы негізде тауарларды (жұмыстарды, қызметтер көрсетуді) ұсыну;

12) жарғылық қызметті жүзеге асыру үшін Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен қосымша қаржылық және медициналық қаржат көздерін тарту;

13) денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті органмен және халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы мемлекеттік органмен келісу бойынша білім беру саласындағы уәкілетті орган айқындастын тәртіппен білім алушыларды тамақпен қамтамасыз ету;

14) білім алушылар мен тәрбиленушілерге медициналық қызмет көрсетуді қамтамасыз ету;

15) білім алушылар мен тәрбиленушілердің денсаулығын сақтау мен ныгайтуды қамтамасыз ету;

16) балалардың денсаулығына және дамуына зардабын тигізетін ақпаратқа қол жеткізуін шектеуге ариалған, байланыс операторларының көрсетілетін қызметтерін пайдалана отырып, білім алушылардың, тәрбиленушілердің Интернетке қол жеткізуін қамтамасыз ету;

17) білім беру саласындағы ақпараттандыру обьектілеріне әкімшілік деректерді беруді қамтамасыз ету;

18) білім алушылар мен тәрбиленушілерді асырау және олардың тіршілік ету жағдайларының белгіленген нормалардан төмен болмауын қамтамасыз ету;

19) қоғамдық өзін-өзі басқару органдарының, қоғамдық бірлестіктердің қызметіне жәрдемдесу;

20) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен қаржылық есептілікті табыс ету;

21) кадрларды кәсіптік даярлаудың қазіргі заманғы нысандарын енгізу жатады.

13. Мемлекеттік мекемеге осы жарғыда бекітілген өз қызметтің мәнін мен мақсаттарына сай келмейтін қызметті жүзеге асыруға, сондай-ақ мәмілелер жасауға тыйым

ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫН
МЕМЛЕКЕТТЕРДІҢ
МАҚСАТТАРЫНА
ТАЙЫМ
ТЕКСЕРІЛДІ

салынады.

14. Мемлекеттік мекеме Қазақстан Республикасының заңдарымен немесе құрылтай құжаттарымен нақты шектелген не оның басшысының жарғылық құзыретін бұза отырып, қызмет мақсаттарына қайшы жасалған мәміле: тиісті саланың уәкілетті органның немесе прокурордың талап-арызы бойынша жарамсыз деп танылуы мүмкін.

4-тарау. Мемлекеттік мекемені басқару

15. Мемлекеттік мекемені жалпы басқаруды Уәкілетті орган жүзеге асырады.

16. Уәкілетті орган қолданыстағы заңнамаларда белгіленген ретпен мынадай функциялард жүзеге асырады:

1) мемлекеттік мекемеге мүлікті бекітіп береді;

2) мемлекеттік мекеменің жеке қаржыландыру жоспарын бекітеді;

3) мемлекеттік мекеме мүлкінің сакталуына бақылауды жүзеге асырады;

4) мемлекеттік мекеменің басқару органдарының құрылымын, құрылуы тәртібі мен өкілдік мерзімін, мемлекеттік мекеменің шешімдер қабылдау тәртібін анықтайды;

5) мемлекеттік мекеме басшысының құқықтарын, міндеттері мен жауапкершілігін, оны лауазымынан босату негіздерін айқындауды;

6) мемлекеттік мекеменің құрылымы мен шекті штаттық санын бекітеді;

7) жылдық қаржы есептілікті бекітеді;

8) мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті органға мемлекеттік мекемеге берілген немесе өзінің шаруашылық қызметінің нәтижесінде олар сатып алған мүлікті алып қоюға немесе қайта бөлуге жазбаша келісімін береді;

9) осы жарғының және Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген өзге де функцияларды жүзеге асырады.

17. Мемлекеттік мекеме басшысы Қазақстан Республикасы заңнамасында көзделген жағдайларды қоспағанда, тиісті саланың уәкілетті органымен қызметке тағайындалады және қызметтен босатылады.

18. Мемлекеттік мекеменің басшысы мемлекеттік мекеме жұмысын ұйымдастырады және басшылық етеді. Уәкілетті органға тікелей бағынады (Қазақстан Республикасы заңнамасында көзделген жағдайларды қоспағанда) және мемлекеттік мекемеге жүктелген міндеттер мен олардың өз функцияларын жүзеге асыруына жеке жауапты болады.

19. Мемлекеттік мекеменің басшысы дара басшылық қағидаты бойынша әрекет етеді және мемлекеттік мекеме қызметінің барлық мәселелерін Қазақстан Республикасының заңнамасында және осы жарғыда айқындалатын өз құзыретіне сәйкес дербес шешеді.

20. Мемлекеттік мекеме басшысының мемлекеттік мекемемен жарғылық емес қызметті жүзеге асыруға бағытталған әрекеті еңбек міндеттемелерін бұзу болып табылып, тәртіптік және материалдық жауапкершілікке әкеледі.

21. Мемлекеттік мекеменің қызметті жүзеге асыруы барысында мемлекеттік мекеме басшысы Қазақстан Республикасы заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) мемлекеттік мекеме атынан сенімхатсыз әрекет етеді;

2) мемлекеттік органдарда, басқа да үйимдарда мемлекеттік мекеменің муддесін білдіреді;

3) шарттар жасайды;

4) сенімхаттар береді;

5) мемлекеттік мекеменің іссапарларға, тагылымдамаға, қызметкерлерді қазақстандық және шетелдік оқу орталықтарында оқытуға және қызметкерлердің біліктілігін жоғарылатудың озге де түрлеріне байланысты тәртібі мен жоспарларын бекітеді;

6) банк шоттарын ашады;

7) барлық қызметкерлер үшін міндетті бүйректар шығарады және нұсқаулар береді;

8) Уәкілетті орган тағайындастырылған қызметкерлерді қоспағанда, мемлекеттік мекеменің қызметкерлерін жұмысқа қабылдайды және жұмыстан босатады;

9) мемлекеттік мекеме қызметкерлеріне, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес көтермелеу және жазалау шараларын қолданады;

ТЕКСЕРІЛДІ

10) өз орынбасарының (орынбасарларының) және мемлекеттік мекеменің өзге де басшы кызметкерлерінің міндеттері мен өкілеттіктер аясын айқындайды;

11) оған Қазақстан Республикасы заннамасымен, осы жарғымен және Үәкілдегі органдармен жүктелген өзге де функцияларды жүзеге асырады.

5-тарау. Білім беру бағдарламаларының тізбесі

22. Білім беру процесінің мақсаты мыналар болып табылады: имандылық, зияткерлік, мәдени, тәндік жағынан дамыту және кәсіби құзыреттілікті қалыптастыру мақсаттарында жүзеге асырылатын тәрбиелу мен оқытудың үзіліссіз процесі.

23. Мемлекеттік мекеменің жалпы білім беретін оку бағдарламалары жеке адамның жалпы мәдениеттің калыптастырудың, жеке адамды қоғамдағы өмірге бейімдеудің міндеттерін шешуге, қасіпті, мамандықты саналы түрде тандау мен менгеру үшін негіз жасауға бағытталған.

Жалпы білім беретін оку бағдарламалары мазмұнына карай мынадай оку бағдарламаларына:

- 1) мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту;
  - 2) бастауыш білім беру;
  - 3) негізгі орта білім беру;
  - 4) жалпы орта білім беру болып бөлінеді.

Дарынды адамдардың әлеуетті мүмкіндіктерін неғұрлым толық дамыту үшін оқу бағдарламасының жекелеген пәндерін тереңдетіп оқытуды көздейтін мамандандырылған жалпы білім беретін оқу бағдарламалары әзірленеді.

Мүмкіндігі шектеулі балалар үшін арнаулы оку бағдарламалары әзірленеді.

6-тарау. Мекемеге қабылдау тәртібі

24. Мемлекеттік мекемеде білім алушылардың катарына қабылдау білім беру мемлекеттік мекеме бағшысының бұйрығы негізінде жүргізіледі.

25. Бастауыш сыныпка дайындық деңгейіне қарамастан, мемлекеттік мекеме қызмет көрсететін аумақта тұратын барлық балалардың колжетімділігін қамтамасыз ете отырып, алты жастағы және күнтізбелік жылда алты жасқа толатын балаларды бірінші сыныпка кабылдауды қамтамасыз етеді.

26. Баланың ата-аналары немесе өзге заңды өкілдері келесі құжаттар тізбесін «Электрондық үкімет» веб – порталы (бұдан әрі – Портал) портал арқылы ұсынады:

1) ата-аналардың немесе басқа заңды өкілдердің Қазакстан Республикасы ылым және ғылым министрінің 2018 жылғы 12 казандагы «Бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білімнің жалпы білім беретін оку бағдарламаларын іске асыратын білім беру үйымдарына окуға кабылдаудың үлгілік қағидаларын бекіту туралы» № 564 бұйрығымен бекітілген 1-косымшасының нысанына сәйкес өтініш;

2) «Денсаулық сактау үйымдарының бастапқы медициналық құжаттама нысандарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сактау министрінің міндетін аткаруышының 2020 жылғы 30 қазандагы № ҚР ДСМ- 75/2020 бұйрығымен бекітілген № 065/у нысанды денсаулық жағдайы туралы аныктама және «Бала денсаулығы паспорты» 026/у-3 есеп нысаны, Қазақстан Республикасының Денсаулық сактау министрінің міндетін аткаруышының № 469 бұйрығымен бекітілген № 026/у-3 нысан **денсаулық**

2003 жылғы 24 маусымдағы № 469 оғырығымен бекітілген № 020/у-3 нысандың
жағдайы туралы анықтама;

3) баланың 3x4 см өлшеміндегі цифрлық фотосурет.

Қызмет берушіге қағаз жүзінде:

1) ата-аналардың немесе басқа занды өкілдердің Қазақстан Республикасының
ғылым министрінің 2018 жылғы 12 қазандығы «Бастауыш, негізгі орта және мемлекеттік орта
білімнің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыратын білім беру үйшеруна

окуға қабылдаудың үлгілік қағидаларын бекіту туралы» бұйрығымен бекітілген 1-көсімшасының нысанына сәйкес өтініш;

2) жеке басын растайтын құжаттың түпнұсқасы (түпнұсқасы сәйкестендіру үшін қажет, ол көрсетілетін қызметті алушыға қайтарылады);

3) денсаулық жағдайы туралы анықтама «Денсаулық сактау ұйымдарының бастапқы медициналық құжаттама нысандарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сактау министрінің міндетін аткарушының 2020 жылғы 30 казандағы № КР ДСМ-175/2020 дұрыснанған бекітілген № 065/у нысанды денсаулық жағдайы туралы анықтама және «Бала бұйрығымен бекітілген № 065/у нысанды денсаулық жағдайы туралы анықтама және «Бала бұйрығы паспорты» 026/у-3 есеп нысанын толтыру және жүргізу жоніндегі денсаулығы паспорты» 026/у-3 есеп нысанын толтыру және жүргізу жоніндегі денсаулықты бекіту туралы» Қазақстан Республикасының Денсаулық сактау министрінің м.а. 2003 жылғы 24 маусымдағы № 469 бұйрығымен бекітілген № 026/у-3 нысан денсаулық жағдайы туралы анықтама;

4) баланың 2 данада 3x4 см өлшеміндегі фотосуреті.

Шетелдік және азаматтығы жоқ көрсетілетін қызметті алушылар өздерінің мәртебесін айқындайтын, тұргылышты жері бойынша тіркелген туралы белгісі бар мынадай құжаттардың бірін ұсынады:

16 жасқа дейінгі балалардың ата-аналары немесе занды өкілдері шетелдіктер және азаматтығы жоқ адамдар өз баласын білім беру ұйымдарын анықтау барысында облыстық, республикалық маңызы бар қала, астана аудан (облыстық маңызы бар қала) білім басқармаларына өтініш жасайды және Қазақстан Республикасында тұракты тұруға құқық берілген құжатты ұсынады:

1) шетелдік - шетелдіктің Қазақстан Республикасында тұруға ықтиярхаты;

2) азаматтығы жоқ тұлға - азаматтығы жоқ тұлғаның куәлігі;

3) босқын - босқынның куәлігі;

4) паналатуды іздеуші тұлға - паналатуды іздеуші тұлғаның куәлігі;

5) қандас – қандас куәлігі.

Көрсетілетін қызметті алушының жеке басын куәландыратын құжат, баланың туу туралы куәлігі, мекенжай анықтамасы туралы мәліметтерді көрсетілетін қызметті беруші тиісті мемлекеттік акпараттық жүйелерден «электрондық үкімет» шлюзі арқылы алды Тиісті мемлекеттік органдар шектеу іс-шараларын жүзеге асырган, төтенше жағдай енгізілген, белгілі бір аумакта әлеуметтік, табиги және техногендік сипаттагы төтенше жағдайлар туындалған жағдайларда № 065/у и 026/у-3 нысандары медициналық анықтамаларды көрсетілетін қызметті алушылар осы аумакта шектеу іс-шараларын алғып тастауға, төтенше жағдайдың қолданысын тоқтатуға қарай тікелей білім беру ұйымдарына ұсынады.

Құжаттарды қабылдау ағымдағы күнтізбелік жылдың 1 сәуірінен бастап 1 тамызына дейін жүзеге асырылады.

Бірінші сыныпқа қабылдау туралы бұйрықты ағымдағы жылдың 25 тамызынан кешіктірілмей шығарылады.

27. Бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім беру ұйымдары арасында балаларды аудыстыру үшін құжаттарды қабылдау Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 12 казандығы «Бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білімнің жалпы білім беретін оку бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына окуға қабылдаудың үлгілік қағидаларын бекіту туралы» бұйрығымен бекітілген 2-көсімшага сәйкес «Бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім беру ұйымдары арасында балаларды аудыстыру үшін құжаттарды қабылдау» мемлекеттік көрсетілетін қызмет стандартына сәйкес каникул кезеңінде (сөз шешімін, басқа елді мекенге көшуді, Қазақстан Республикасынан тұракты тұруға кетуді қоспағанда) портал арқылы жүзеге асырылады.

28. Екінші, үшінші, төртінші, бесінші, алтыншы, жетінші, сегізінші, тоғызыншы сыныптарына қабылдау Мемлекеттік мекеменің қызмет көрсету аумағында тұратын білім алушылардың колжетімділігін қамтамасыз ете отырып жүзеге асырылады.

29. Оныншы, он бірінші (он екінші) сыныптарына білім алушылардың Мемлекеттік мекеменің қызмет көрсету аумағында тұратын білім алушылардың колжетімділігін қамтамасыз ете отырып және білім алушының жеке отінішінде олардың

ата-аналарының немесе занды өкілдерінің өтінішінің және негізгі орта білім туралы мемлекеттік үлгідегі құжатының негізінде жүзеге асырылады.

30. Мемлекеттік мекемеге кабылдау Қазақстан Республикасының колданыстағы заңнамасына және білім саласындағы уәкілетті органның бұйрығына сойкес, жүзеге асырылады.

Өтініштер күнтізбелік жылдың 15 тамызга дейін қабылданады.

7-тарау. Білім беру үйымынан білім алушылар мен тәрбиеленушілерді шыгару негіздері және тәртібі

31. Он алты жасқа дейінгі балаларды орта білім беретін мемлекеттік үйымдардан шыгаруга құқыққа карсы әрекеттер жасағаны, білім беру үйымдарының жарғысын өрескел және бірнеше рет бұзғаны үшін білім беру үйымы мемлекеттік басқару органының шешімі бойынша ерекше жағдайларда рұқсат етіледі.

Жетім балаларды және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларды шыгару туралы шешім қорғанышы және қамқоршы үйымдардың келісімімен қабылданады.

Пробация кызметінің есебінде түрган қәмелетке толмағандарды орта білім беретін мемлекеттік үйымдардан шыгару туралы шешім пробация кызметінің келісімімен қабылданады.

8-тарау. Білім беру үйымының білім алушылармен, тәрбиеленушілермен және (немесе) олардың ата-аналарымен және өзге де занды өкілдерімен қатынастарын ресімдеу тәртібі

32. Мемлекеттік мекеме мен ата-аналар немесе занды өкілдер арасындағы қарым-қатынас білім алушылар мен тәрбиеленушілерді мемлекеттік мекемеге кабылдау кезінде жасалатын шартпен реттеледі.

33. Қәмелетке толмаған оқушылардың ата-аналары мен өзге де занды өкілдеріне білім беру үйымдарынан балаларының үлгерімі, тәртібі және оқу жағдайлары туралы акпарат алу мүмкіндігі қамтамасыз етіледі.

9 -тарау. Білім беру процесін үйымдастыру (оның ішінде оқыту және тәрбиелеу тілі (тілдері), білім алушылардың, сабак режимі)

34. Мемлекеттік мекеменің оқу-тәрбие кызметі мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттары негізінде әзірленген оқу жоспарлары мен бағдарламаларына сәйкес жүзеге асырылады.

Меншік нысандарына қарамастан барлық білім беру үйымдары білім алушылардың мемлекеттік тіл ретінде казақ тілін білуін, сондай-ақ білім берудің тиісті деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес орыс тілін және шет тілдерінің біреуін оқып-үренуін қамтамасыз етуге тиіс.

35. Білім алушылардың оқу жүктемесі, сабак режимі мемлекеттік жалпы міндетті стандарттар, оқу жоспарлары мен деңсаулық сақтау және білім беру органдарының ұсыныстары негізінде әзірленген мекеме бекітетін ережелермен айқындалады.

36. Мемлекеттік мекеме білім алушыларды білім алушылардың үлгерімін ағымдағы бақылауды және аралық аттестаттауды өткізуіндегі нысандарын, тәртібін және кезенділігін дербес таңдайды.

37. Оқу-тәрбие процесі білім алушылардың, тәрбиеленушілердің, педагогтердің адамгершилік қадір-қасиетін өзара құрметтеу және мүгедектігі бар адамдардың құқықтарына білім беру жүйесінің барлық деңгейлерінде құрметтін қарau негізінде жүзеге асырылады.

Білім алушылар мен тәрбиеленушілерге қатысты күш көрсету, моральдық және психикалық қысым жасау әдістерін қолдануға жол берілмейді.

38. Мемлекеттік мекеме тәрбие бағдарламалары білім беру процесінің құрамдағы бөлігі болып табылады және білім алушылардың, тәрбиеленушілердің патриоттық, азаматтық, интернационалдық, жоғары моральдық және имандық сезімін

ТЕКСЕРІЛДІ

10) Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оку жоспарларын (бұдан әрі – Үлгілік оку жоспары) таңдау кезінде 10-11-сыныптарда қысқартылған оку жүктемесі бар инвариантты компоненттің терендетілген және стандартты деңгейінің пәндерін таңдау кезінде «Көсіпкерлік және бизнес негіздері», «Графика және жобалау» оку пәндерінен басқа пәндер бойынша жиынтық бағалау жүргізіледі;

Вариативті компонент сағатының есебінен таңдалған 10-11-сыныптардың оку пәндері бойынша жиынтық бағалау өткізілмейді, оку жылының сонында «есептелінді» (есептелінген жок) деген белгі жазылады;

11) Қысқартылған оку жүктемесі бар Үлгілік оку жоспарларын таңдаган жағдайда БЖБ саны 11-тармаққа сәйкес жүргізіледі;

Вариативтік компонент есебінен таңдалған 5-9-сыныптардағы оку пәндері бойынша (инварианттық компоненттегі таңдау пәндері) жиынтық бағалау өткізілмейді, оку жылының сонында «есептелінді»/ «есептелінген жок» деген белгі жазылады;

12) Жиынтық бағалау тапсырмалары білім алушылармен орындалады және Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы З сәуірдегі № 115 бұйрығымен бекітілген жалпы білім беретін пәндер бойынша Үлгілік оку бағдарламасына (бұдан әрі – Үлгілік оку бағдарламасы) сәйкес олар өткен материалдарды қамтиды;

13) Формативті және жиынтық бағалау тапсырмаларын академиялық адалдық принциптерін сақтай отырып педагогтер дербес дайындаиды;

14) ТЖБ өткізер алдында педагогтердің әдістемелік бірлестігінің отырысында тапсырмалардың оку мақсаттарына сәйкестігін, тапсырмалар көлемін, тапсырмаларды орындауга арналған нұсқаулықтарды, орындау уақытын талқылайды;

Тілдік пәндер бойынша жиынтық бағалау сөйлеу қызметінің төрт түрі (тыңдалым (тыңдау), айтылым, оқылым, жазылым) бойынша жүргізіледі. Тыңдалым (тыңдау) және айтылым дағдыларын бағалау жиынтық бағалауды өткізу жоспарланған аптаның ішінде сабактың барысында жүргізіледі;

15) Даулы мәселелер туындаған жағдайда білім алушылардың тоқсандағы оку жетістіктерінің нәтижелері бойынша жазбаша түрде өткізілетін жиынтық бағалауда объективтілікті және ашықтықты қамтамасыз ету үшін және/немесе педагогикалық кеңестің шешімімен педагогтер қажет болған жағдайда, ТЖБ бағасы қойылғанға дейін бір күннен кешіктірмей модерация жүргізеді;

Балдары өзгерілуі тиіс болатын білім алушылардың тоқсандық жиынтық жұмыстарының модерациясы жүргізілген жағдайда олар қайта тексеріледі. Модерация корытындысы бойынша ТЖБ үшін балл осу жағына да, азаю жағына да өзгереді;

16) Білім алушылар жиынтық бағалау өткізу күні объективті себептерге байланысты (денсаулық жағдайына байланысты, жақын туыстарының қайтыс болуы, қолайсыз метеожағдайларға байланысты, барлық деңгейдегі жарыстарға, конференцияларға, олимпиадаларға және гылыми жобалар конкурстарына қатысу) болмаган жағдайда жиынтық бағалауды жеке кесте бойынша тапсырады;

Ағымдагы тоқсан/жартыжылдық аяқталғанға дейін жиынтық жұмыстарды тапсырмаған жағдайда білім алушыға жиынтық жұмыстарды тапсырғанға дейін «уақытша аттестатталмады» деген белгі электронды журналда қойылады. Тапсыру корытындысы бойынша төртінші/жартыжылдық баға қойылады;

17) БЖБ және ТЖБ қорытындысы болмаган жағдайда білім алушы уақытша аттестаттаудан өтпеген болып есептеледі.

41. Негізгі орта, жалпы орта білім берудің жалпы білім беретін оку бағдарламаларын менгеру білім алушылардың міндетті қорытынды аттестаттауымен аяқталады және мұнадай нысандарда өткізіледі:

1) 9 (10) сыныптардың білім алушылары үшін корытынды бітіру емтихандары;

2) 11 (12) сыныптардың білім алушылары үшін мемлекеттік бітіру емтихандары;

42. 1-8 (9), 10 (11) сыныптардың білім алушыларына корытынды аттестаттау қарастырылмайды.

43. Корытынды аттестаттауға МЖМБС талаптарына сәйкес үлгілік жалпы білім беретін оку бағдарламаларын менгерген 9 (10), 11 (12) сыныптардың білім алушылары жіберіледі.

44. Негізгі орта білім берудің жалпы білім беретін оку бағдарламаларын менгерген 9 (10) сынып білім алушылары төрт пәннен емтихан тапсырады, оның біреуі таңдау бойынша.

Жалпы орта білім берудің жалпы білім беру оку бағдарламаларын менгерген 11 (12) сынып білім алушылары бес емтихан түрінде корытынды аттестаттау тапсырады; олардың біреуі таңдау бойынша.

45. 9 (10) сынып білім алушылары үшін корытынды аттестаттау мынадай нысандарда өткізіледі:

1) қазак тілі/орыс тілі және өзбек/ұйғыр/тәжік тілінде білім беретін мектептер үшін ана тілі (оқыту тілі) бойынша эссе нысанында жазбаша емтихан, гуманитарлық цикл пәндерін тереңдетіп оқытатын мектеп білім алушылары үшін жазбаша жұмыс (мақала, әңгіме, эссе);

2) математикадан (алгебрадан) жазбаша емтихан;

3) орыс, өзбек, ұйғыр және тәжік тілдерінде оқытатын сыныптардағы қазақ тілі мен әдебиеті бойынша жазбаша емтихан және қазақ тілінде оқытатын сыныптардағы орыс тілі мен әдебиеті бойынша жазбаша емтихан;

4) таңдау пәні (физика, химия, биология, география, геометрия, Казакстан тарихы, дүниежүзі тарихы, әдебиет (оқыту тілі бойынша), шет тілі (ағылшын/ француз/неміс), информатика) бойынша жазбаша емтихан.

46. 11 (12) сынып білім алушыларын корытынды аттестаттау мынадай нысандарда өткізіледі:

1) қазақ тілі/орыс тілі бойынша және өзбек/ұйғыр/тәжік тілінде білім беретін мектептер/сыныптар үшін ана тілі (оқыту тілі) бойынша жазбаша емтихан;

2) алгебра және анализ бастамаларынан жазбаша емтихан;

3) Қазақстан тарихынан ауызша емтихан;

4) орыс, өзбек, ұйғыр және тәжік тілдерінде оқытатын мектептерде/ сыныптарда қазақ тілі мен әдебиетінен және қазақ тілінде оқытатын мектептерде/ сыныптарда орыс тілі мен әдебиетінен жазбаша емтихан;

5) таңдау бойынша пәннен (физика, химия, биология, география, геометрия, дүниежүзі тарихы, құқық негіздері, әдебиет (оқыту тілі), шетел тілі (ағылшын/ француз/неміс), информатика) жазбаша емтихан.

47. Білім алушылардың аралық аттестаттау және корытынды аттестаттау, оларды өткізуін нысандары мен тәртібі Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына және білім саласындағы үәкілетті органның бұйрығына сәйкес жүзеге асырылады.

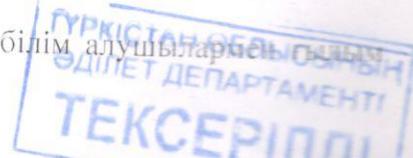
II- тарау. Ақылы қызмет көрсетудің тізбесі мен тәртібі

48. Мемлекеттік мекеме мемлекеттік жалпыга міндетті білім беру стандарттарының талаптарынан тыс, ақылы қызметтер көрсету туралы шартты жасай отырып, ақылы негізде мынадай:

1) қосымша білім беру бағдарламаларын (балалар және жасөспірімдер шығармашылығын, спорт, мәдениет және өнер саласындағы бейімділіктер мен қызығушылықтарды дамыту, мамандардың біліктілігін арттыру) іске асыру;

2) оку жоспары мен бағдарламалары бойынша бөлінген оку уақытынан пәндер (сабактар және сабактардың циклдері) бойынша жекелеген білім алушылармен қосымша сабактар үйимдастыру;

3) пәндер (сабактар және сабактардың циклдері) бойынша білім алушылармен қосымша сабактар үйимдастыру;

4) білім алушылар мен тәрбиеленушілер, педагогтер мен ересек жүртшылық арасында әр түрлі: спорт жарыстарын, семинарлар, кеңестер, конференциялар, сондай-ақ оку-әдістемелік әдебиетті әзірлеу мен өткізу жөніндегі іс-шаралар ұйымдастыру және өткізу;

5) музика аспаптарын пайдалануға беру және Интернет-байланыстың косымша қызметтерін ұсыну;

6) жазғы демалысты ұйымдастыру, білім алушылар мен тәрбиеленушілердің, білім беру үйымында өткізілетін түрлі іс-шараларға қатысуышылардың тамақтануын қамтамасыз ету;

7) оку-өндірістік шеберханалардың, оку шаруашылықтарының, оку-тәжірибе участкелерінің өнімдерін өндіру мен өткізуді ұйымдастыру.

49. Мемлекеттік орта білім беру үйымдары дene шынықтыру-сауықтыру және спорт құрылымжайларын мүліктік жалдауга (жалга) беру жөніндегі көрсетілетін қызметтерді ұсынуга құқылы.

Мемлекеттік орта білім беру үйымдары мүліктік жалдауга (жалга) беруден алынган кірістерді өзі дербес пайдаланады.

50. Ақылы негізде қызметтер көрсететін білім беру үйымдарының және білім алушының (тәрбиеленушінің), оның ата-анасының немесе өзге де заңды өкілдердің өзара қатынастары шартпен реттеледі.

Білім алушы шарт жасасу кезінде бүкіл оку кезеңіне шығыстарды бір мезгілде төлеген жағдайда төлем сомасы оку мерзімі аяқталғанға дейін өзгермейтін болады.

Окуга толемді кезең-кезеңмен төлеген ретте төлем сомасы жалақының ұлғаюы жағдайында және инфляция индексі ескеріле отырып, жылына бір реттен жиі емес өзгертуі мүмкін.

12-тарау. Мемлекеттік мекеме мүлкінің құрылу тәртібі

51. Мемлекеттік мекеме мүлкін құны оның тенгерімінде айқындалатын заңды тұлғаның активтері құрайды. Мемлекеттік мекеменің мүлкі мыналардың:

- 1) оған меншік иесі берген мүлік;
- 2) өз қызметі барысында сатып алған мүлік (ақшалай кірістерді коса алғанда);
- 3) Қазақстан Республикасының заңнамасымен тыым салынбаган өзге де қаржылық көздері есебінен құрылады.

52. Мемлекеттік мекеме дербес иеліктен шыгаруга немесе оған бекітілген мүлік пен оған смета қаражаты бойынша бөлінген мүлікке өзгеше тәсілмен иелік етуге құқығы жок.

53. Егер Қазақстан Республикасының заңдарымен мемлекеттік мекемеге кіріс әкелетін қызметті жүзеге асыру құқығы берілсе, онда "Мемлекеттік мүлік туралы" Қазақстан Республикасының Заңының 161-бабының 2-тармағында көзделген салаларында мемлекеттік мекемелер өндіретін тауарларды (жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді) өткізуден түсетін ақшаны қоспағанда, мұндай қызметтен алынған ақша тиісті бюджеттің есебіне жатқызылады.

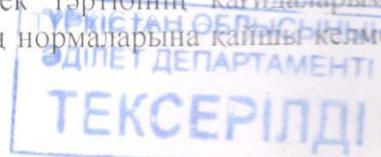
54. Егер Қазақстан Республикасының заңдарында косымша қаржыландыру көзі белгіленбессе, мемлекеттік мекеменің қызметі тиісті жергілікті немесе республикалық бюджеттен қаржыланырады.

55. Мемлекеттік мекеме бухгалтерлік есеп жүргізеді және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес есептілік ұсынады.

56. Мемлекеттік мекеменің қаржылық-шаруашылық қызметін тексеру және ревизия Қазақстан Республикасы заңнамасында белгіленген тәртіппен жүзеге асырады.

13-тарау. Мемлекеттік мекемедегі жұмыс тәртібі

57. Мемлекеттік мекеменің жұмыс тәртібі ішкі еңбек тәртібінің кагидаларымен белгіленеді және Қазақстан Республикасы еңбек заңнамасының нормаларына қайшы-келісіу тиіс.

14-тaraу. Құрылтай құжаттарына озгерістер мен толықтырулар енгізу тәртібі

58. Мемлекеттік мекеменің құрылтай құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар Құрылтайшының шешімі бойынша жүзеге асырылады, және «Занды тұлғаларды мемлекеттік тіркеу және филиалдар мен өкілдіктерді есептік тіркеу туралы» Қазақстан Республикасы Заңына сәйкес тіркеу органында тіркеледі.

15-тaraу. Мемлекеттік мекемені қайта ұйымдастыру және тарату шарттары

59. Мемлекеттік мекемені қайта ұйымдастыру және тарату Құрылтайшының шешімі бойынша жүргізіледі.

60. Мемлекеттік занды тұлға, заңнамалық актілермен басқа да негіздер бойынша таратылуы мүмкін.

61. Кредит берушілердің талаптарын қанагаттандырғаннан кейін қалған таратылған мемлекеттік занды тұлғаның мүлкін Үәкілетті орган қайта боледі.

62. Таратылған мемлекеттік мекеменің мүлкін өткізу нәтижесінде алынған каражатты қоса алғанда, осы мекеменің кредиторлардың талаптары қанагаттандырылғаннан кейін қалған ақшасы тиісті бюджет кірісінің есебіне жатқызылады.

16-тaraу. Мемлекеттік мекеменің филиалдары мен өкілдіктері туралы мәліметтер

63. Мемлекеттік мекеменің филиалдары мен өкілдіктері жок.